

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2005-152-0400
Dok.: ANS40520

Besvarelse af spørgsmål nr. S 380 fra medlem af Folketinget Morten Messerschmidt (DF).

Spørgsmål:

”Vil ministeren oplyse, om det inden for Schengenaftalen er juridisk muligt at tage undtagelse fra bestemmelserne om ikke at opretholde permanent grænsebevogtning, samtidig med at man deltager i de politi- og efterforskningsmæssige samarbejde inden for SIS, SIRENE, Europol, Eurojust m.v.?”

Svar:

Justitsministeriet forstår spørgsmålet således, at spørgeren ønsker at vide, om det vil være muligt for Danmark at udtræde af den del af Schengen-samarbejdet, der angår grænsekontrol, og samtidig fortsat deltage i det politimæssige og strafferetlige samarbejde.

Danmark tiltrådte Schengen-konventionen, herunder bestemmelserne om grænsekontrol, ved aftale af 19. december 1996. Schengen-konventionen og de tilhørende Schengen-regler blev efterfølgende med virkning fra den 1. maj 1999 integreret i Den Europæiske Union ved en protokol til Amsterdam-traktaten (den såkaldte Schengen-protokol).

Ifølge Schengen-protokollens artikel 2, stk. 1, er Schengen-reglerne umiddelbart gældende for de medlemsstater, der har tiltrådt dem, dvs. alle de daværende EU-medlemsstater, bortset fra Irland og Storbritannien.

Ifølge Schengen-protokollens artikel 3 bevarer Danmark de samme rettigheder og forpligtelser i forhold til de øvrige deltagende medlemsstater som før integreringen i Den Europæiske Union for så vidt angår de dele af Schengen-reglerne, der har retsgrundlag i EF-traktatens afsnit IV. Dette omfatter bl.a. Schengen-reglerne om grænsekontrol.

I modsætning til Irland og Storbritannien, jf. Schengen-protokollens artikel 4, har Danmark ingen særlig bestemmelse i protokollen, som gør det muligt for Danmark at vælge at deltage i nogle af eller alle Schengen-reglerne.

Under de nuværende retlige rammer for Schengen-samarbejdet har Danmark således ingen mulighed for at udtræde af den del af Schengen-samarbejdet, der angår grænsekontrol, og jeg ville i øvrigt heller ikke finde en sådan delvis udtrædelse rigtig, hvis Danmark havde haft en sådan mulighed.

Jeg bemærker herved, at Schengen-samarbejdet, som Danmark sammen med de øvrige nordiske lande har deltaget i siden den 25. marts 2001, har to overordnede formål: etablering af fri bevægelighed for personer over de indre grænser mellem Schengen-landene og styrkelse af indsatsen mod international kriminalitet og illegal indvandring.

Den fri bevægelighed for personer over de indre grænser mellem Schengen-landene supplerer EU-reglerne om personers frie bevægelighed. Det fremgår således af Schengen-konventionens artikel 2, stk. 1, at de indre grænser mellem medlemsstaterne alle steder skal kunne passeres uden personkontrol. Det er ifølge konventionens artikel 2, stk. 2, kun muligt at indføre en national grænsekontrol i et begrænset tidsrum ved de indre grænser, når den offentlige orden eller den nationale sikkerhed kræver det og efter samråd med de øvrige medlemsstater.

Schengen-samarbejdets andet overordnede formål, styrkelsen af indsatsen mod international kriminalitet og illegal indvandring, skal bl.a. udgøre en modvægt til den frie personbevægelighed, således at bortfaldet af personkontrol ved de indre grænser ikke kan misbruges af personer, som f.eks. måtte være eftersøgt eller udvist i anledning af begået kriminalitet. Som led i denne indsats har man bl.a. styrket grænsekontrollen ved de ydre grænser, etableret et informationssystem (Schengen-informationssystemet) og fastsat regler med henblik på bekæmpelse af narkotikakriminalitet og om grænseoverskridende politisamarbejde.

Det kan i den forbindelse nævnes, at Rigspolitechefen i forbindelse med besvarelsen af forespørgsel nr. F 1 om bl.a. Schengen-samarbejdet og grænsekontrollen har oplyst, at grænsekontrol i sig selv vurderes at være af begrænset værdi i forbindelse med den politimæssige indsats mod grænseoverskridende, organiseret kriminalitet. Indsatsen på dette område skal i stedet baseres på indsamling, bearbejdning og analyse af relevante oplysninger for at afdække de kriminelle netværk, der står bag den grænseoverskridende, organiserede kriminalitet.